

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimecres 3 de Mars de 1897

Núm. 3.207

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P. as. 1
3 provincies trimestre. P. as. 3.00
Extranger y Ultramar. P. as. 4.00
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLÈS

GRANS CRIADERS DE CEPS AMERICANS E HISPANO-AMERICANS

EN Montmeló, Parets, Montornès y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, provehiders dels principals Centres, comarcas agrícoles, viviers oficials y particulars del Extranger, Peninsula y Balears, premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs viti-vinicola de Badalona de 1892. Representació en totes las provincies d' Espanya.

Demànis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. da Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL
Ponent, 61, Barcelona

SUB DIRECCIÓ
Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA
Pere Fàbregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT
FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donant l'oshi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan sobre ellas, augmentant lo rendiment d' un modo sorprenent.

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Patatas, Hortalissas, Auals, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

SE RETRATA FOTOGRAFO

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y 'LS LABORABLES A PETICIO.

NOVAS FOTOGRAFIAS EN COLORES.

OPERA tots LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12, REUS

Dias de despaig tots los festius.

SECCIÓ DOCTRINAL

LO DISCURS DE PEREDA EN LA ACADEMIA ESPANYOLA

(Acabament)

Supliu vosaltres ab la memoria los exemples que jo m'callo, pera vindre a parar quant avans a la afirmació que m'atreveix a fer de que s'comptan ab los dits los lectors que buscan l'interés y la verdadera delectació estética en sas llegítimas fonts; en las galas artísticas de la obra; en son desenrollu ferm, natural y diafano; en la veritat eternament humana de sos caràcters, y, sobre tot, en la concordancia substancial, íntima, justa, del assumpto y del lloch, ab lo llenguatge y l'estil del novelista que 'ls refereix y descriu. Lo millor assumpto tractat impropia, incorrecta ó desalinadament per l'escriptor, resulta, no obstant, estàtua freda, marmórea y obra mes de pedra que d'esculptura; porque 'l llenguatge y l'estil, no solament han d'ésser la vida que dongui moviment y color al cuadro literari, sino l'ánima que l'infundeixi expressió, fisonomia y caràcter propis é inequívocs. Y qui aixó sap llegir en un llibre, sap igualment, y sens que jo s'ho diga, que tots los idiomas, segons dictamen d'un meritíssim escriptor contemporani (1), «tenen en sí mateixa una virtualitat estética que obra en l'esperit del lector com manantial de deleite, independentment del contingut interior d'ideas, d'imatjes ó d'afectes a que serveixen de vestidura, y que aquesta

virtualitat estética radica en la contextura gramatical y sintáxica de la frase, en lo valor prossódich dels vocables, valor que, encarque mentalment, distingeix aqueix cert oído que resideix en lo fondo del cervell; radica en l'enllás de las lletres, de las sílabas, de las paraulas; en la elecció d'aqueixas, en lo desenrollu de las cláusulas, en lo ritmo del período, en la «trabazón» en fi, de tots y cada un dels elements gramaticals que forman los idiomas... en la ploma dels escriptors privilegiats».

Privilegi, afegeixo jo, que, com lo númen poètic, es dó de Deu, y no s'ensenya en cap escola ni s'aprén en cap llibre. Es lo de la llengua un sentiment com lo de la poesia, com lo del color, com lo de la música, com lo de la esculptura. O s'neix ab éll, ó no s'adquireix. Ahont n'hi ha, s'educa y s'perfecciona; pero no s'crea ahont no existeix. Així son los gèrmenes, l'instint, la vocació del art en totes y cada una de sas manifestacions; y per aixó en l'empenyo, en l'afany d'adquirir aquell dó, s'acaba per caure en lo vici del llenguatge cult, arcaich, pedantesch y artificios; pero no s'arriba jamay al propiament clàssich y castís, que ha de ser personal, espontani, desemboticat, noble y sucós; y son abdos llenguatjes tan distints entre sí, encarque 'l vulgó dels lectors los confundeixi a cada pás, com la mentida y la veritat, ó 'l similor d'alquimia y l'or natiu y pur.

Donchs algú en mon cas, y mes atreuit que jo en lo de sentar jurisprudencia y fer afirmacions absolutes, diria aquí, fundat en las rahons apuntadas en sa llar corresponent, que si hi ha novela ben tallada y disposada pera engalanarse ab aqueixas prenas, es la regional, per la mateixa senzillés y puresa nativa de sos components.

Pero es també innegable, tornant a lo ja insinuat, que la multiplicitat de gustos, bons y dolents, en lo tocant a novelas, está ben justificada en l'abundant camp que la contemporánea ofereix avuy a la voracitat insaciable dels lectors, y en lo bon crédito de que gosa una gran part d'ella, sólidament cimentat en l'art exquisit y en lo talent poderós de sos autors. Y per cert que a la obra d'aqueix tan gloriós renaixement, no ha sigut la falange espanyola la que ha arribat més tart ni ab pitjor fortuna; ni aquesta Casa ilustre la que mener contingent ha donat a aqueixa falange insigne. Testimoni d'aixó, entre altres que están a la vista, es la persona que havén designat pera apadrinar-me en aquesta solemnitat; y be sap Deu quant deploro no tenir jo altres títuls pera mereixer tan senyalada honra, que la efusió ab que la vull y l'entussisme ab que admiro son ingeni soberá.

Donchs aquesta mateixa persona, cual labor literaria (ideas é intencions apart, que molt a menut no son las meyas ni de las que jo aplaudeixo, com a éll li

consta sens portarlo a mal, y li consta també al públich que 'ns llegeix als dos), cual gran labor literaria, repeteixo, es ja impereceder monument del art espanyol contemporani, discurrent, fa poch dia, en aquet mateix lloch que jo ocupo ara, sobre las corrents que arrastravan é imposavan rumbos determinats a la novela de costums, acabava sa llaminosa disertació dubtant quin seria l'últim model d'ella, ó ahont aniria a parar, segons lo camí que portava... Pura modestia de mon ilustre company y amic de l'ánima; porque talent, vista, experiencia y perspicacia li sobran, pera saber, sabent, com ja sap, en qué pera tot lo que corre massa y se surt de sos llegítims cauces, sens altre guía que 'l vértich de la inquietut y l'estímul de la novetat, que l'objecte de sos duptes ha de parar, irremisiblement, ó en despenyarse, ó en tornar al abandonat punt de partida pera encausarse de nou.

Sobre la roca solitaria dels mars passa la furia dels vents desencadenats, y las onas la flagellan ab son assot, cuals espumas escalan l'espai y s'difundeixen en los «pomizos nubarrones que se desgajan del cielo, preñado de tinieblas»... fins que la ira dels vents se calma, las aguas adormeixen, brilla 'l sol espléndit en lo blau puríssim de la bóveda celeste, y la roca solitaria torna a ergirse inmóvil en la superficie mansa y rumorosa de la marea sens limits.

Puig quelcom semblant succeheix cada dia en tots los desbordaments y tempestats de la veleitat humana. Lo que no mora may, lo que sobreviu a tot llinaje de tempestats y de revolucions, es lo que per sí es indiscutible é inmutable, com lo poder que ho ha creat y la ley per que s'regeix y governa. A uns temps segueixen altres temps, a unas modas altres modas, a unas costums altres costums; y miradas la humanitat y sas obras desde cada un d'aquestos punts de vista, cap temps s'assembla a altre, cap societat a altra societat, cap moda a altra moda; cap costum a altra costum, cap home a altre home; y, no obstant, deixen que 'ls vents se calmin, que lo revolt s'ordeni; vull dir, que s'empilli a tots los homes de sos atavios y accessoris, desde 'l cayado y la vareta dels temps bíblichs, fins la púrpura dels Cèssars, ó la armadura del Cruzado, ó la ropilla y 'ls gregüeschs d'ahir, ó la xupa ó 'l frac ó la americana d'aquest sigle y de nostres dias, y sempre s'trobará, sota d'aquestas y d'aquellas capritxosas, pegadissas y mudables envolturas, lo mateix núcleo, lo mateix sér, lo mateix pare Adan caygut, en carn y os, ab sa naturelesa física assediada per tot llinaje de pestes; ab sa naturelesa moral perseguida per totes las ronyas de que es susceptible son cor, un grapat, al fi, de terra impura; ab sa inteligencia, infundida per Deu pera buscarlo en lo bé, y cegada per lo diable pera extraviarlo en lo camí, ó, en altres termes y pera altres gustos, ab una rahó que podria guiarlo lluny de tot

(1) J. Sarda.

mal, y unas passions que l'arrastran continuament envers ell... ¿Que importen, para l'cas, lo color de las ideas, ó unas cuantas de menos ó de més en lo cervell? ¿Que la casta ni l'valor de las codicias que li devoran y aceleran l'anar incert de sa vida? ¿Que la ocasió ni'l motiu de que s'exercitin resplandeixin sos talents y virtuts? Totas aquestas diferencias, que semblan essencials, son pura casualitat, mers accidents de temps y de lloch, induments y accessoris exteriors: y l'més ó l'menos en lo postis, eventual y mudable, no altera en res, com digué de sa heitura, la essencia de las cosas. De manera que l'home, sempre y en tots los temps y llochs, es lo mateix, y sempre tón en l'escenari del mon, com es sempre la mateixa, y nova sempre, la naturalesa que l'circunda.

Paig á aquest origen, á aquest punt de partida, ha de tornar, á la llarga, las desbordadas corrents de que tractavam; perque l'home y la naturalesa may passaran de moda ni deixaran de ser motiu d'inspiració para'l novelista, com lo despullat para las arts plásticas; y sapigut es, ademés, que quant major es la senzillesa del element artístich, més gran resulta la obra d'art; y en un libre inspirat en aquestos components, sempre trobaran viu y profón interés los lectores de bon gust, pera quins, dit sigui de pas, deuen escriures los llibres.

Per aixó crech jo que no está la cordura del novelista en oposarse á las corrents impetuosas de las ideas y de las modas literarias, sino en el gir, en el punt fora del raig de son poder absorbent, para véurelas passar. Y que'm sia licit, perque no es injust, colocar en aquest lloch indempne la novela de la meva tassis, que es la més estranya á eixas corrents assoladoras; la més sencilla y modesta, y la que, com us digné al principi, te més punts de contacte ab la naturalesa que ab la societat; ab lo perdurable que ab lo efimer y passatjer; ab la eternitat del art que ab l'artifici endebie de las circunstancias.

Pero (y vagi com terme de mortificació que us estich causant fa rato) vull jo suposar y donar per fet que tots aquestos racionaments meus son paras visions de la fantasia apassionada; que en lo torrent que s' desborda y precipita que en la tempestat que s' desata, caygi y s' entonzi fins la roca de mon exemple, que semblava inconmovible; que res quedé de lo que avans fou, que en sa desatada velocitat, res respecté el carro del triomfador en son camí, que tot absolutament tot lo existent en aquest baix mon, se desfigurá y refundeix en los nous motllos d' un pervindre més ó menos llunya... Pero rabó de més para que jo sustenti ab doblat empenyo mas declaradas conviccions en la materia y joij se preparaderancia de major necessitat. Pera quan arribi aqueix dia; para quan no hi hagi fronteras en las comarcas ni en las nocions; quan en tot lo mon, que seguirá anomenantse civilizat y cult, se vesteixi un mateix traje y se senti y s' pensi del mateix modo, y per contra y remat se perli; volapuk, es dir, quan las gentis perdin sos pecularis rasgos fisionómichs, quan lo vastissim quadro de la humanitat no tingui més que un color, y aquest molt trist, y l' mon arribi á ser una immensa y desconsoladora estepa, y s' morin en ella de tedi sos habitants, quedilishi, per misericordia de Deu, lo refugi del art d' aquestos temps, com fidel arxiu de las olvidadas costumns nacionals ahont trobin los desesperats ex que posar los ulls del esperit y emplear las fibras del cor aterit y ocios, y que aquest noble y pur dalt se difundeixi y circuli per sas venas, com germen de més aixecats estímulis y savá d' una nova vida.

mes ab la opinió que sustentavam en aquell suello, tractan de reunir al objecte de formar una lliga de defensa contra la peste que ls amenassa.

Farán molt bé en viure previnguts. Lo Reglament de la Contribució industrial, com totas las disposicions d' un Govern centralista, osteata un criteri tan absolut de la tributació, que s' fa de tot punt impossible que ls contribuyents industrials p' tuts lo compleixin, y per lo tant necessariament han de detraudar los interessos del Estat.

Sr. Jutje Municipal: La vigent Lley de Quintas disposa y aixis ho deyam en nostre número d'ahir que acabat l' expedient lo fallo haurá de contenir: o la declaració de pobresa ó la denegació per no quedar justificada; en lo primer cas ESTARÁ EXEMP DEL PAGO DE COSTAS, DRETS, paper sellat; en lo segón etc.

Per lo tant nos extranya molt, si es cert, com se diu de públich, que en una oficina ahoort s'hi admistrat justicia y ha de ser temple de rectitut, se fassi pagar DRETS á totas las familias que necessitan recullir certificats de naixement, casament, obits y fes de vida para unirlos á expedients de quintas.

Aquestas desvalgudas familias y mes ara que l' Sr. Azárraga ha modificat la lley y s' necessitan més número de documents para provar la exempció de son fill, no poden treures de la butxaca cinch sis, set, huit, nou, ni deu pessetas, donchs prou fenyá tener para pagar lo paper, y á la persona que s' descuydi de fer l' expedient.

Esperém, donchs, que si resiment s' exigeix alguna cantitat, que si posará lo degut correctiu, puig de lo contrari nos ventriam obligats á cridar la atenció de qui, segurament, forem escoltats y potses atesos.

Los balls de disfressas que ahir á la nit tingueren lloch en los salons de las societats recreativas d' aquesta ciutat se vegeren igualment que ls anteriors, favorecuts per molta concurrència y una munió de bonicas mascaretas, qui ab són habitual humor, donavam la nota característica á aquellas reunions.

Lo bullici, la gatzara y tot lo que significa alegria y cap mal de cap, se trobava aplegat en diis salons. Las mascaretas en vista de la benivolensa en que eran escoltadas, y lo que se las distingia, ab sa veu de plió, no paravan de dirigir florelas á l' element jove y á algun que altre que ja perteneix al gremi dels caats.

Los joves agrahits als obsequis de que eran objecte, ls hi allargavan lo bras para portarlas de braset ó rendir cult á Terpsicore y mentres tant lo relloje del temps arava acompanyantlos á tois.

Tocaren las dotz, hora fati lloca en que l' Carnestolendas expira. Més no s' hi fixi ningú, para tothom seguia viu lo seu Rey, y viu hauria seguit per una eternitat, á ser possible per aquest espay de temps mantenir ferm lo cos; pero l' home es debil y la dona també, Terpsicore al cap de vall fou rendit per Morfeo y aquest se feu amo y senyor de totas las voluntats, la Cuaresma naixia en aquell moment, para ls sarabistas, donchs que de descaons, reculliment y meditació, es la época.

Segons nota que se ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 549-97 pessetas.

Nostra distingida compatriota la simpática y molt aplaudida diva Sra. Huguet, segueix obtenint los falaguers llorers en lo Teatre Municipal de Odessa (Russia).

Los periódichs que en lo corren d'ahir nos arribaren d' aquella apartada regió, donan compte del triomf obtingut per dita célebre artista en sa particella de Zerlina de la ópera «Fra Diavolo».

A continuació traduhim los següents párrafos del titulat Odiski (acabat ab una R al revés que en nostre abecedari no hi es) para que vegin aquells que ab motiu de la vinguda á nostra ciutat de la també aplaudida triple Sra. Galvani; lo poch fonament de las sevas comparacions:

«Bona va ser la vesprada que ns va donar la célebre artista Josephine Huguet, qui ha sapigut oferir en la part de Zerlina, cosa rica plena de gracia, de perfecció y d' alt sentiment musical, mereixent lo titulat de primera, d' atleta artista de cant, la millor y més célebre que havém may sentit».

Altó que es maravellos en ella y que desperta l' verdader entusiasme, ab aquella veu agradabilissima que ella canvia á mida de son gust, passant d' un registre á altre d' una manera perfecta.

Certament es un prodigi trobar qui sapiga cantar

com la diva Huguet, la gran estrella de la companyia Gordeeff.

Per la diva Huguet tots los elogis son poch. Desde la seva sortida á escena fins al final de la ópera, ella sola tenia atreta tota la atenció del públich.

De molts anys no haviam sentit una Zerlina verament complerta com aqueixa. En la escena del segon acte va cantar l' aria Misoly essent adorable.

La bellissima y brava artista diu d' un modo verament fascinant. Lo públich l' aplaudi moltíssim, l' interromp ab bravos d' entusiasme y la crida al palco escénich infinit de vegadas.

Lo «Telegraf» y lo «Listok» també tributan semblants elogis á nostra compatriota.

Aquesta l' dia 9 acaba sos compromisos á Odessa, y segons nostras noticias empendrá de dit ciutat una tournée artistica per Russia y Alemania ó regressará á Catalunya para empendréla per Espanya, á qual objecte se li han fet proposicions para anar á Sevilla y á Madrid.

La Sra. Huguet creyém que de venir á Catalunya se recordará que á nosaltres nos deu una penyora que va oferir: la de tornar á cantar al Teatre Fortuny y celebrarem que tinga bona memoria.

Lo dia d'ahir se conegué, en que era l' darrer de Carnaval, en nostra ciutat, perque apesar de ser dia laborable se veyan per ls carrers y establiments públichs una concurrència extraordinaria.

Per lo demás ni una disfressa, res que pogués indicar que ns trobavan baix lo regnat de S. M. lo Rey de la drama.

Segons ha manifestat un rifenyo que arribá diumenge á Tanger, han sigut secuestrats per la k'bila de Beniquemal tres europeus, un d' ells comissionista francés, que s' tiraren al mar fa próximament tres mesos desde un vapor que s' incendiá entre Almeria y Malaga y lograren nedant la costa del Riff.

Se diu que ls rifenys exigeixen un bon rescat para posar en llibertat als tres presoners.

Si s' reuneixen suficient número, que no s' reuniran, de senyors regidors, aquesta nit á dos cuarts de deu l' Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria.

La Secretaria general de la Universitat de Barcelona avisa que en cumpliment de lo disposat per Real ordre de 15 de Febrer prop passat, concedint exámens extraordinaris durant lo present mes, en la Facultat de Ciencias, de las assignaturas que comprenen los estudios de preparació para la Escola d' Arquitectura, desde l' dia 4 al 15 del corrent inclussiu, de deu á dotze del matí, estará oberta la matrícula en la Secretaria general de la referida Universitat, para ls alumnos que desitjin aprofitarse de la gracia que otorga dita disposició.

S' assegura que ademés dels 5.000 homes d' infantaria y de la companyia de telegrafistas que en breu deuen embarcar para Manila, es probable que ho efectuhin mes tart duas baterias y al 14.º terci de la guardia civil de guarnició á Madrid, compost d' uns 1.100 guardias, solters tots ells.

Lo dissapte 13 del actual debatará en lo colissen de la rambla de Sant Carlos de Tarragona una companyia d' ópera dirigida per lo distingit mestre senyor Vehils, la qual se proposa donar algunas audicions entre las quals figurarán segurament «I pescatori di perlas», «Dinorha», «L' Ebreá» y «Roberto il Diavolo».

La «Associació de coros de Clavé» de Barcelona celebrará una vetllada literari musical en commemoració del XXIII aniversari de la mort de son malhaurat mestre don Joseph Anselm Clavé, lo dia 6 del actual, en lo palau de Bellas Arts.

SECCIO EXTRANJERA

Paris I.—Un telegrama de Atenas diu que segueix negantse en los centres oficials d' aquella capital que las potencias hagin comunicat al Govern helénich cap nota conminatoria.

S' afirmá que la vigilancia de las escuadras extrangeras á Creta no ha impedit un recent desembarch de material de guerra y sanitari expedit desde l' Pireo.

Segueix en lo rey Jordi, lo Govern, l' exércit y l' poble de Grecia en actitud viril disposats á no cedir si no avans una violencia material insuperable.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLOGICAS del dia 2 de Mars de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with columns: HORAS, BAROMETRE, GRADU, PLOJA, AUVGA, ESTAT, OBSER. Includes data for 9m, 13m, 15m, 18m, 21m, 24m, 27m, 30m.

Nostre primer suello de Cronica Regional de la edició d'ahir ha produhit en la classe industrial d' aquesta ciutat un efecte que ni nosaltres mateixos esperavam. Sembla que varis industrials completament confor-

SECCO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 1

Cap.

Despatxadas

Vapor «Colón», de 509 tonelades, pera Glasgow, ab carga general.

Nota de las operaciones de Bolsa que 'ns ha facilitat l'agent D. Joaquim Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'20	Fransas	17'
Exterior	75'35	Orenses	
Amortizable		Cubas 1886	91'85
Aduanas	93'50	Cubas 1890	77'75
Norts	24'10	Obs. 6 0/0 Fransa	91'85
Exterior París	59'31	Obs. 3 0/0 »	51'25
París	27'10	Londres	32'03

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per os corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d/v.	00'00 diner	8 d/v.	00'00
París	8 d/v.	00'00	Marsella	00'00
VALORS LOCALS		DINER PAPER.		OPER.

ACCIONS			
Gas Reusense	010	010	010
Industrial Harinera		850	0
Banch de Reus		600	0
Manufacturera de Algodon		500	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		100	0
		475	

Diversions públicas

Teatre Fortuny

Companyia d'opere italiana baix la direcció artistica de

D. Joseph Suyó

en la que hi figura l'eminent barítono D. JOAQUIM ARAGÓ —Inauguració lo dissapte 6 de Mars de 1897.

Llista del personal artistic

Mestre Director y Concertador, D. Modest Subeyas Bach.—Primera tiple dramática absoluta, Sra. Laura Robert.—Primera tiple lleugera absoluta, Sra. Adele Marra.—Primera contralt, D.ª Dolores Bordabio.—Primers tenors: D. Angel Feliu de Constantí, D. Joseph Costa y D. Pere Morera.—Primer barítono absolut, D. Joaquim Aragó.—Altre barítono, D. Leopoldo Borgioli.—Primers baixos, D. Joseph Boldú y D. Lluís Miró.—Tiple comprimaria, Sra. Carolina Giardini.—Tenor comprimari, D. Joseph Masip.—Tenor partiquí, D. Enrich Monrás.—Baix comprimari, D. Joseph Calvet.—Baix partiquí, D. Benigne Giardini.—Director d'escena, D. Enrich Giacomo.—Mestre de coros, D. Urbano Fando.—Apuntador, D. Lluís Simonetti.—22 coristas d'abdós sexes.—26 professors d'orquestra.

REPERTORI

Africana, Favorita, Rigoletto, Ebra; Cavalleria rusticana, I Pagliasi (novas).

Debut de la companyia lo dissapte 6, ab l'opéra en 5 actes de Meyerbeer, L'AFRICANA.

S'obra un

ABONO

per 10 funcions, baix los següents preus:

Palcos proceais plateas ab 4 entradas	Ptas. 160
« « principals ab 4 entradas	« 130
« « segon pis ab 4 entradas	« 80
« plateas ab 4 entradas	« 120
« principals ab 4 entradas	« 100
« segon pis ab 4 entradas	« 60
Butaca ab entrada	« 20
Lluneta de segon pis ab entrada	« 15

Preus diaris: Palcos plateas sense entradas, pessetas 16.—Palcos principals sense entrada pessetas 13.—Palcos segon pis sense entradas pessetas 7.—Butaca ab entrada pessetas 3.—Lluneta de segon pis ab entrada pessetas 2.—Entrada general 3 rals.

Lo sello móvil es a càrrech del públich.

TELEGRAMAS

Madrid 1.

Ab motiu d'aver sigut avuy un dia plujós ha estat lo carnaval a Madrid bastant mes desanimat qu'ahir. Los pasejos de Recoletos y del Prado estavan un tant animats, vegense alguns cotzos y máscaras.

Han continuat los socis de la Gran Peña y altres casinos y casas particulars llensant serpentina desde 'ls balcons.

—Lo ministre de la Guerra ha conferenciat aquesta tarde a la «Huerta» ab lo senyor Cánovas.

Segons s'ha dit, l'objecte d'aquesta entrevista ha sigut tractar de reservadas instruccions que han d'aver sigut cursadas al general Weiler, sobre l'actitut en que s'ha colocat lo consul nort-american Mr. Lee. Se diu ademés que la confarencia ha guardat re'acció ab lo contingut d'un telegrama de Londres que publica l'«Heraldo».

—Desde la «Huerta» ha regressat lo general Azárraga al ministeri de la Guerra.

Lo general Losses, que acaba de tornar de Cuba, s'ha presentat al ministre de Guerra ractificant las notas optimistas sobre la impresió de la campanya.

—Diu l'«Heraldo»:

«La conducta del senyor Sagasta, aconsellant a la Reyna, segons s'assegura, que segueixi al frente dels negocis públics lo partit conservador, es elogiada de tots los polítichs sensats.»

Veritat es que no faltan temperaments mero: fins que estiman com un perill pera tots la continuació en lo poder dels conservadors, tota vegada que ningú espera d'ells las solucions que 'l pais desitja y acabin ab lo decoro que la nació reclama las coestions d'actualitat.

—S'anuncia que 'l senyor Romero Robledo regressará a Madrid lo divendres próxim.

Lo ministre de la Guerra ha rebut lo següent telegrama oficial de Filipinas;

«Parañaque 28.—Capitá general al ministre de la Guerra.

Presos y entregats al jutje d'instrucció de Manila: un titulat coronel, sis oficials y un alcalde secretari rebeldes.

Ademés s'ha fet la important captura del anomenat general Miquel dels insurrectes de Bulacán y Manila; d'altre titulat Director de comunicacions, que tenia a sas ordres 17 carters pera Imus, y d'altre anomenat Domingo del Rosario, que faciitava diner a la insxrrecció.

Detinguts ademés avuy 21 homes y 5 donas en una casa de Miquel, ab documents, armas y municions.—Polavieja».

Madrid 2.

La «Gaceta» publica una circular als governadors disponent que 'ls Ajuntaments presentin avans del 15 del actual sos pressupostos a las respectivas juntas municipales de vocals associats.

—L'agitador Sanguily ha arribat a Cayo Hueso, proponente continuar son viatge a Washington y Nova York ahont residirá.

—De Nova York comunican que 'l Tribunal Suprem ha revocat la resolució del tribunal de la Florida condemnant als armadors d'un dels vapors que transportavan expedicions filibusteras a Cuba.

En virtud d'aquesta revocació, no será dubtós que reanudat sas expedicions lo vapor en cuestió.

—Per l'últim correo de Cuba ha rebut lo ministre de la Guerra varias proposas de recompensas per accions lliuredas a Cuba.

També 'l ministre de la Guerra ha dirigit avuy un telegrama al general Slavieja preguntantli las recompensas que solicita pera 'l tinent coronel senyor Vazquez que ha sigut ascendit a aquell empleo recentment per mérits contrets per fets d'armas en que prengué part.

Paris 2.

Telegrafia de la Canea la presa de Kandano pe 'ls insurrectes ha impresionat moltíssim a la població cretense.

S'afirma que han caygut presoners dels victoriosos sitiadors, 3000 turcs d'aquella plassa.

Los musulmans están excitadíssims contra 'ls cristians y tractan de vengar la rendició de la població de Kandano.

Segons dits telegramas, los almirants extrangers han enviat un ultimatum a la escuadra grega intimant-la a que 's retiri de las ayguas de Creta.

Se dupla que 'ls grechs se sometin a tal imposició.

—Un nou despatz de La Canea anuncia que ha arribat a aquell port lo creuher italiá «Stramboli», conduhit a bordo als almirants extrangers que van a conferenciar ab los consuls pera acordar las midas que convé adoptar contra 'ls grechs a fi de llibertar als turcs qu'han caygut presoners ab la rendició de Kandamo.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Continúa la premsa censurant lo que califica d'infame cobardía dels estats europeus.

Un periódich di::

«Portarém la guerra a las fronteras grech-turcas ahont no alcanzan los canons homicides de las escuadras europeas y provocarém un alsament a Macedonia contra 'l cual res podran los acorts que 'ls odis y debilitats adoptaren pera impedir una guerra temuda per los grans colosos y conjurada a expensas del honor ab agravi de la civilisació moderna.

S'assegura que 'l coronel Bassos ha rebut ordres de formar batallons y organisar als insurrectes cretenses y units als grechs exterminar al exércit turch.

Segons los últims informes 15.000 cretenses y grechs ab alguns canons tenen bloquejada una important població, ahont los soldats turcs se defensen heroicament.

«The Times» publica un despaig de Montevideo dihent que 'ls partidaris del doctor Blanco atravessaren la frontera.

Afegeix que 'l Govern del Uruguay ha adoptat precaucions pera fer frente a cualsevol eventualitat.

«Te New Yorck Herald» continua en sa tasca de propalar noticias falsas respecte de la cuestió de Cuba.

Avuy afirma que 'l secretari d'Estat, M. Olney, ha autorisat a M. Lee, pera demanar la excarcelació dels ciutadans cual detenció excedeixi de tres dias.

Telegrafia de Atenas dihent que 'ls ministros de las grans potencias acreditats a Atenas se reuniren ahir pera deliberar sobre la nota que las grana potencias dirigitán al Govern helénich.

S'assegura que 's prengué l'acort d'enviar dita nota demá lo Govern de Atenas.

Se diu que en la nota no 's determina cap plasso pera 'l regrés de Creta de la escuadra y exércit grechs.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 1 de Mars de 1897

Naixements

Encarnació Cid Roca, de Llorens y Magdalena.—Rosa Cort Ferré, de Marián y Rosa.—Joan Estela Gran, de Anton y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

María Capdevila Alburná, 70 anys S, Anton 23.—Rosa Fortuny Capdevila 72 anys S. Vicens Alegre 10.—Francisco Lavila Abad, 28 anys, S. Lluís 8.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	2	248'	49'60
Badellas	29	426'400	85'28
Bens	1	2'400	'48
Cabrits	10	603'	132'66

268'02

Desputllas de bestiar de llana y pel 12'38

Total adeudo 280 40

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Dimecres de Cendre.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continúa 'l Mes de Sant Joseph, quals exercicis se celebrarán durant la Missa de las 8.

Parroquia de la Purissima Sanch

Avuy, dimecres de cendra, a las 5 de la tarde se celebrará una solemne funció de desagravis, a càrrech de la Congregació de senyoras de la Purissima Sanch, y 's cantarà lo trisagi estant de manifest S. D. M.

Continúa lo mes de Sant Joseph que 's diu tots los dias de feyna a dos cuarts de 8 y a las 8 en los festius, durant la santa missa.

Sant de demá.—Sant Cassimir.

DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 4.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimíars, dijous y dissabtes, (Per Villanova).
 12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 15:18 t. per id.
 1:30 t. exprés (dimíars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
 9:33 m. — 3:10 t. — 7:19 y 9:37 nit.

De Mora á Reus
 4:21 m. — 8:00 m. — 12:00 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona
 5:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
 De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
 De id. directe 10:30 t.
 De id. id. 1:30 t.

DEPARTIDAS

De Reus á Lleyda 8:10 m. — 5:23 t.
 De Lleyda á Reus 5:50 m. — 3:50 t.
 De Reus á Vimbodí 1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.
 De Vimbodí á Reus 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.
 De Tarragona á Valencia 9:30 m. y 11:30 n.
 De Valencia á Tarragona 11:00 m. y 6:30 t.

LO SOMATENT

Diari regionalista d' avisos y noticias

Preus de suscripció Punts de suscripció

En Reus, un mes.
 En provincias trimestre
 Extranjer y Ultramar
 Anuncis, á preus convencionales.

Pesetas 1
 3:50
 7

En la Administració d' aquest diari y en las principals librerías d' aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, Litografia Mallofré, plassa Sant Jaume 3.
 No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Per lo d' últim curso de Cuba ha rebut lo ministerio de la Guerra varias proposicions de recompenas per los oficiales que se distinguen en las operaciones de guerra.
 También el ministerio de la Guerra ha dignat avuy un telegrama al general Alcala Zamora preguntandoli las recompenas que solicita para el teniente coronel senyor Vaxquez que ha sido ascendido á general en jefe en el campo de batalla por sus méritos.

REPERTORI

Atencions, Fervent, Rigolito, Sures, Cavallera, Fervent, I Pagliai (noves).

Deput de la companyia de gasos de la ciutat de Reus, Sr. FERRANDELL.

ABONO

per 10 funcions, baix los següents preus:
 Plats proscaus plats ab 4 entrades 1:00
 " " " " " " " " " " 1:30
 " " " " " " " " " " 1:50
 " " " " " " " " " " 2:00
 " " " " " " " " " " 2:20
 " " " " " " " " " " 2:50
 " " " " " " " " " " 3:00
 " " " " " " " " " " 3:20
 " " " " " " " " " " 3:50
 " " " " " " " " " " 4:00

TELEGRAMAS

Madrid 1.
 Ab molts d' haver sigut avuy un dia plouit ha estat lo carnaval a Madrid bastant men desolant de l' any.
 Los passajeros de Reus i de Tarragona y de Lleyda, vengans alguns cotxes y masecates.

Mateu Ferrer

Bastina acordada per lo consell de la ciutat de Reus el dia 14 de setembre de 1897

Classe	N.º	Kilos Grams	Preu
Bons	2	218	40:00
Bodallas	28	200-400	85:28
Bons	1	2-400	48
Castils	10	803	132:88
Total abondo			288:08
Despelles de bestiar de llana y pel			12:88
Total abondo			300:96

SECCIÓ RELIGIOSA

Avuy, dimarts de setembre, á las 5 de la tarda se celebrava una solemne funció de desgravia, á carterob de la Congregació de senyors de la Parròquia de Sant Jaume, S. D. M.

Continúa lo mes de Sant Jaume que s' ha fet tota las dies de l' any á dos corals de 8 y á las 8 en las festes.

Sant de l' any.—Sant Gaspar.

Continúa lo mes de Sant Jaume que s' ha fet tota las dies de l' any á dos corals de 8 y á las 8 en las festes.